

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет лінгвістики та соціальних комунікацій
Кафедра філософії

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії

Максим ЗУПЬКИЙ

«___» _____ 2022 р.

Система менеджменту якості

ПРОГРАМА

фахового вступного випробування

за освітньо-професійною програмою підготовки фахівців з вищою освітою
освітнього ступеня «Магістр»

Галузь знань: 03 «Гуманітарні науки»
Спеціальність: 033 «Філософія»
ОП: «Філософія комунікації»

Програму рекомендовано

кафедрою філософії
Протокол № 6 від 12.05.2022

СМЯ НАУ ПФВ 12.01.10(20) – 01 – 2022

	Система менеджменту якості Програма фахового вступного випробування за освітньо-професійною програмою підготовки фахівців з вищою освітою освітнього ступеня «Магістр»	Шифр документа	СМЯ НАУ ПФВ 12 01 10 (20)-01-2022
		Стор 2 з 11	

ВСТУП

Мета фахового вступного випробування – визначення рівня знань за напрямками професійної діяльності та формування контингенту магістрантів, найбільш здібних до успішного опанування дисциплін відповідних освітніх програм. Вступник повинен продемонструвати знання теоретичних основ філософії, суміжних галузей гуманітаристики та суспільних наук, навички історико-філософського аналізу та інтерпретації ідей, концепцій мислителів, викладених у творах різних епох.

Фахове вступне випробування проходить у письмовій формі у вигляді **теоретичних питань**.

Фахове вступне випробування проводиться упродовж **2-х** академічних годин (**90 хв.**)

Організація фахового вступного випробування здійснюється відповідно до Положення про приймальну комісію Національного авіаційного університету.

ПЕРЕЛІК ТЕМАТИКИ ПИТАНЬ

з дисциплін,
які виносяться на фахове вступне випробування
за освітньою програмою підготовки фахівців з вищою освітою
освітнього ступеня «Магістр»

1. СОЦІАЛЬНА ФІЛОСОФІЯ

1. Особливості соціального пізнання: аксіологічність, герменевтичність, діалогічність, плюралізм.
2. Вчення Платона про державу. Праця “Держава”.
3. Розвиток філософського розуміння природи суспільства в античній філософії. Праця Арістотеля “Політика”.
4. Проблема суспільства у середньовічних християнських мислителів (Августин Аврелій, Фома Аквінський).
5. Проблеми взаємовідношення людини, суспільства та держави у філософії Відродження (Н. Макіавеллі, Т. Мор, Т. Кампанелла).
6. Соціально-філософські погляди мислителів Нового часу. Теорії “природного права” та “суспільної угоди” (Т. Гоббс, Ж.-Ж. Руссо, Вольтер).
7. Розробка філософських основ пізнання суспільства в німецькій класичній філософії.

	Система менеджменту якості Програма філологічного вступного випробування та освітньо-професійною програмною підготовки фахівців у вищому освітньому освітньому ступеня «Магістр»	Шифр документа	СМЯ НАУ ПФВ 12.01.10(20)-01-2022
		Стор 3 з 11	

8. Особливості історико-еволюційного та структурно-функціонального підходів у соціальній філософії та соціології кінця XIX – початку XX ст. (Г. Спенсер, Е. Дюркгейм, К. Зіммель).
9. М. Вебер про раціоналізацію соціальної дії.
10. Соціально-філософські погляди М. Драгоманова, І. Франка, М. Грушевського.
11. Суспільство як система: механізми самоорганізації, система соціальних інститутів, спільнот та страт (П. Сорокін).
12. Соціальна структура суспільства. Принципи структурування суспільства.
13. Проблема суспільного ідеалу. Принципи “відкритого суспільства” (К. Поппер).
14. Концепція ноосфери (П. Тейяр де Шарден, В. Вернадський).
15. Суспільне виробництво як соціально-філософська категорія. Структура суспільного виробництва.
16. Власність і відчуження як соціально-філософська проблема.
17. Тоталітаризм і демократія. Світоглядні корені тоталітаризму.
18. Сучасні концепції правової держави і громадянського суспільства.
19. Типологія глобальних проблем. Пошуки форм співпраці світового співтовариства у вирішенні глобальних проблем.
20. Концепція локальних цивілізацій (М. Данилевський, О. Шпенглер, А. Тойнбі). Сучасні проблеми цивілізаційного підходу.
21. Проблема атомізації суспільства і «повстання мас» як проблема історії XX ст. (Х. Ортега-і-Гассет, К. Ясперс, Х. Арендт та ін.).
22. Концепції інформаційного суспільства кінця XX- початку XXI ст. (Д. Белл, Е. Тоффлер, Е. Кастельс).

2. ФІЛОСОФСЬКА АНТРОПОЛОГІЯ

1. Філософська антропологія та конкретні науки. Проблема єдності релігійної, наукової та філософсько-світоглядної картин світу.
2. Антропологічна проблематика в античній філософії (Сократ, Платон, Арістотель).
3. Антропологічний матеріалізм Л. Фейєрбаха.
4. Концепція «сутісних сил» людини та «відчуження» у К. Маркса.
5. А. Шопенгауер та Ф. Ніцше про природу людини.
6. Психоаналітична версія філософсько-антропологічної проблематики у З. Фрейда.
7. Фрейд-марксистська антропологія Франкфуртської школи (Е. Фромм, Г. Маркузе).
8. Екзистенціалістська концепція розуміння людського буття (Ж.-П. Сартр, Г. Марсель, К. Ясперс).

	Система менеджменту якості Програма філологічного вступного випробування та освітньо-професійною програмною підготовки фахівців у вищому освітньому освітньому ступеня «Магістр»	Шифр документа	СМЯ НАУ ПФВ 12.01.10(20)-01-2022
		Стор 4 з 11	

9. Тема гуманізму в онтології М. Хайдеггера.
10. П. Тейяр де Шарден про «феномен людини».
11. Особливості структуралістської антропології. Етнологія та антропологія в концепції Л. Строса.
12. Концепція М. Шелера про місце людини в космосі.
13. Самосвідомість та самоідентифікація. Генетичні опозиції самосвідомості: «своє-чуже», «Я-чуже Я», «буття для себе-буття для іншого».
14. Розуміння несвідомого у взаємодії зі свідомістю. Несвідоме в концепції З. Фрейда.
15. Значення знарядвєвої діяльності для розвитку людини. Послання в засобах праці суб'єктивного і об'єктивного, закономірного та доцільного.
16. Поняття «комунікативного розуму» та «комунікативного інтересу» (Ю. Габермас).
17. Ідея «інтерації» (М. Мід, В. Тернер).
18. Діалог як спілкування особистостей. Філософія та психологія діалогу (М. Бубер, М. Бахтін).
19. Сутність та існування – фундаментальні категорії філософської антропології.
20. Феномен духу в людській життєдіяльності. Духовність, свобода і відповідальність у житті особистості.
21. Пізнання як складова життєдіяльності і досвіду людини. Знання та гадка.
22. Поняття менталітету. Менталітет і спільнота. Структурність та історичність менталітету.

3. ФІЛОСОФІЯ КУЛЬТУРИ

1. Культура як філософська проблема.
2. Людина в світі культури. Самоідентифікація людини в культурі.
3. Напрями, методи і методологія досліджень культури. Межі застосування аналогії в історії культури.
4. Релігія, мистецтво, мораль, наука як феномени культури.
5. Трансцендентний характер культури. Абсолютне в культурі як її вищий потенціал.
6. Культ і культура. Їхнє співвідношення в культурі суспільства.
7. Віра, культ, святиня: кодекс вічних цінностей.
8. Світоглядні засади та методологія досліджень української національної культури, її взаємодії із світовою культурою.
9. Синхронне та діахронне в дослідженні культури. Поняття культурно-історичного процесу і його періодизації.
10. Історичні і сучасні культурні світи, форми і закономірності їх буття.
11. Типологія культур та типи ментальності.

	Система менеджменту якості Програма фахового вступного випробування за освітньо-професійною програмою підготовки фахівців з вищою освітою освітнього ступеня «Магістр»	Шифр документа	СМЯ НАУ ПФВ 12 01.10 (20)-01-2022
		Стор. 5 з 11	

12. Культура і цивілізація: співвідношення понять (лінгвофілософський аспект проблеми) та феноменів.
13. Криза сучасної цивілізації та шляхи її подолання.
14. Сутність символу. Образ, символ, знак. Культурокреативні образи.
15. Символи як важливі механізми пам'яті культури. Ієрархія символів культури. Прості і складні символи.
16. Міф як феномен культури. Сучасна міфотворчість.
17. Традиція як особлива реальність культури. Традиція і новація.
18. Традиція та парадигма. Канонічне і неканонічне в культурі.
19. Проблема діалогу культур в умовах глобалізації.
20. Проблема міжкультурної комунікації. Діалог Заходу і Сходу у світовій культурі.
21. Діалог культур та етнічна самобутність. Етнічне, національне та універсальне.
22. Феномен етнокультури. Специфіка етнокультурних процесів.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

для самостійної підготовки вступника до
фахового вступного випробування

1. СОЦІАЛЬНА ФІЛОСОФІЯ

Основна:

1. Арендт Х. Між минулим і майбутнім / Ханна Арендт; пер. з англ. – К., 2002.
2. Бек У. Влада і контрвлада у добу глобалізації. Нова світова політична економія / Ульріх Бек; пер. з нім. – К., 2011.
3. Вебер М. Господарство і суспільство / Макс Вебер; пер. з нім. – К.: Весесвіт, 2012.
4. Кастельє М. Інтернет-галактика. Міркування щодо Інтернету, бізнесу і суспільства / Мануель Кастельє; пер. з англ. – К., 2007.
5. Луман Н. Поняття цілі та системна раціональність: щодо функції цілей у соціальних системах / Ніклас Луман; пер. з нім. – К.: Дух і Літера, 2011.
6. Парсонс Т. Соціальна структура і особистість / Т. Парсонс; пер. з англ. – К.: ДУХ І ЛІТЕРА, 2011.

	Система менеджменту якості Програма фахового вступного випробування за освітньо-професійною програмою підготовки фахівців з вищою освітою освітнього ступеня «Магістр»	Шифр документа	СМЯ НАУ ПФВ 12 01.10 (20)-01-2022
		Стор. 6 з 11	

Додаткова:

1. Андрущенко В. Сучасна соціальна філософія : курс лекцій / В.П. Андрущенко, М.І. Михальченко. Київ : Генеза, 2017.
2. Андрущенко В., Волинка Г., Мозгова Н. та ін. Філософія. Природа, проблематика, класичні розділи: навч. посіб. / [за ред. Г. Волинка]. К.: Каравела, 2016.
3. Губерський Л. Філософія. Підручники для вузів. Фоліо. 2018.
4. Філософський енциклопедичний словник / [за ред. В. І. Шинкарука]. – К., 2002.
5. Ярошець В. І. Історія філософії: від структуралізму до постмодернізму. Підручник / В. І. Ярошець. – К., 2004.

2. ФІЛОСОФСЬКА АНТРОПОЛОГІЯ

Основна:

1. Бубер М. Я і Ти. Шлях людини за хасидським вченням / пер. з нім. В. Терлецького і Н. Спринчан. Київ: Дух і Літера, 2012.
2. Губерський Л. та ін. Культура. Ідеологія. Особистість: Методолого-світоглядний аналіз / Л. Губерський, В. Андрущенко, М. Михальченко. – К., 2009.
3. Марк Аврелій. Наодинці з собою: Роздуми / Марк Аврелій / Пер. з давньогрец. Р. Паранько. – Львів, 2007.
4. Сковорода Г. С. Діалог. Назва його — потоп зміїний / Григорій Сковорода / Твори у двох томах. Т.2. – 2-ге вид., виправ. – К., 2005.
5. Франкл В. Людина у пошуку справжнього сенсу. Психолог у канцтаборі / Віктор Франкл / Пер. з нім. Харків, 2020.
6. Юркевич П.Д. Серце та його значення у духовному житті людини, згідно з ученням Слова Божого / Памфіл Юркевич // Федів Ю. О., Мозгова Н. Г. Історія української філософії. – К., 2000.

Додаткова:

1. Людина в сучасному світі: колективна монографія : в трьох книгах / за загальною редакцією В.П. Мельника. Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2012.
2. Горський В. С. Історія української філософії: Підручник / В. С. Горський, К. В. Килюк. – К., 2004.
3. Філософія: хрестоматія (від витоків до сьогодення) : навч. посіб. / за ред. акад. НАН України Л.В. Губерського. – 2-ге вид., стер. К. : Знання, 2012.

	Система менеджменту якості Програма фахового вступного випробування за освітньо-професійною програмою підготовки фахівців з вищою освітою освітнього ступеня «Магістр»	Шифр документа	СМЯ НАУ ПФВ 12 01 10 (20)-01-2022
		Стор 7 з 11	

4. Лук'янець В. С. Філософія сучасності. Прорив за обрїй метафізики тотожності: Стаття друга / В. С. Лук'янець // Філософська думка. — К., 2002.
5. Платон. Діалоги / Платон. — К., 1995.

3. ФІЛОСОФІЯ КУЛЬТУРИ

Основна:

1. Бодріяр Ж. Символічний обмін і смерть / Жан Бодріяр; пер. з фр. Л. Кононовича. — Львів, 2004.
2. Гантінгтон С. П. Протистояння цивілізацій та зміна світового порядку / Пер. з англ. Н. Климчук. Львів: Кальварія, 2006.
3. Іларіон Київський. Слово про Закон і Благодать / Іларіон Київський // Федів Ю. О., Мозгова Н. Г. Історія української філософії. — К., 2000
4. Лалл Дж. Мас-медіа, комунікація, культура: глобальний підхід / Джейме Лалл; пер. з англ. О. Гриценка [та ін.]; за ред. О. Гриценка, Н. Гончаренко. — К., 2002.
5. Кримський С. Б., Навленко Ю. В. Цивілізаційний розвиток людства. Київ: «Фенікс», 2007.

Додаткова:

1. Гадамер Г.-Г. Герменевтика як філософія практики / Г.-Г. Гадамер // Після філософії: кінець чи трансформація? — К., 2000.
2. Енциклопедія постмодернізму / За ред. Ч. Вінквіста та В. Тейлора [пер. з англ. В. Шовкун]. — К., 2003.
3. Мозгова Н. Г. Київська духовна академія, 1819-1920: Філософський спадок / Н. Г. Мозгова. — К., 2004.
4. Попович М. Нарис історії культури України / М. В. Попович / Вид. 2-ге, випр. — К., 2001.
5. Рюзен Й. Нові шляхи історичного мислення. Львів, 2010.

Програму розробили:

Професор

Любов ДРОТЯНКО

Доцент

Наталія ЧЕНБАЙ

	Система менеджменту якості Програма фахового вступного випробування за освітньо-професійною програмою підготовки фахівців з вищою освітою освітнього ступеня «Магістр»	Шифр документа	СМЯ НАУ ПФВ 12 01 10 (20)-01-2022
		Стор 8 з 11	

ЗРАЗОК

білету фахового вступного випробування

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет лінгвістики та соціальних комунікацій
Кафедра філософії

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету

_____ Наталія ЛАДОГУБЕЦЬ

Освітній ступінь: Магістр
Галузь знань: 03 «Гуманітарні науки»
Спеціальність: 033 «Філософія»
ОП: «Філософія комунікації»

Фахове вступне випробування

Білет № 1

Завдання 1. Концепції інформаційного суспільства кінця ХХ- поч. ХХІ ст. (Д.Белл, Е.Тоффлер, Е.Кастельс).

Завдання 2. Феномен духу в людській життєдіяльності. Духовність, свобода і відповідальність у житті особистості.

Завдання 3. Проблема міжкультурної комунікації. Діалог Заходу і Сходу у світовій культурі.

Схвалено на засіданні кафедри філософії
(Протокол № 6 від 12.05.2022)

Завідувач кафедри

Любов ДРОТЯНКО

	Система менеджменту якості Програма фахового вступного випробування за освітньо-професійною програмою підготовки фахівців з вищою освітою освітнього ступеня «Магістр»	Шифр документа	СМЯ НАУ ПФВ 12.01.10 (20)-01-2022
		Стор. 9 з 11	

РЕЙТИНГОВІ ОЦІНКИ

Виконання окремих завдань фахових вступних випробувань

Вид навчальної роботи	Максимальна величина рейтингової оцінки (бали)
Виконання завдання № 1	70
Виконання завдання № 2	70
Виконання завдання № 3	60
Усього	200

Відповідність рейтингових оцінок
у балах оцінкам за національною шкалою

Оцінка в балах	Пояснення		
100- 200	180-200	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)	Вступне випробування складено
	150-179	Добре (в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)	
	100-149	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків та задовольняє мінімальним критеріям)	
0-99	Вступне випробування не складено		

	Система менеджменту якості Програма фахового вступного випробування за освітньо-професійною програмою підготовки фахівців з вищою освітою освітнього ступеня «Магістр»	Шифр документа	СМЯ НАУ ПФВ 12.01.10 (20)-01-2022
		Стор. 10 з 11	

(Ф 03.02 - 01)

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

№	Куди передано (підрозділ)	Дата видачі	П.І.Б. отримувача	Підпис отримувача	Примітки

(Ф 03.02 - 02)

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

№	Прізвище ім'я по-батькові	Підпис ознайомленої особи	Дата ознайо- млення	Примітки

(Ф 03.02 - 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла зміну	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульо- ваного			

(Ф 03.02 - 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІ РЕВІЗІЙ

№	Прізвище ім'я по-батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності

(Ф 03.02 - 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				